

درسنامه و نکات مهم مطالعات اجتماعی، هشتم

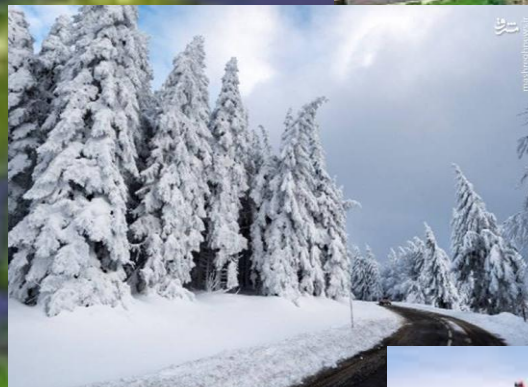
اروپا و آفریقا (فصل ۱۱)

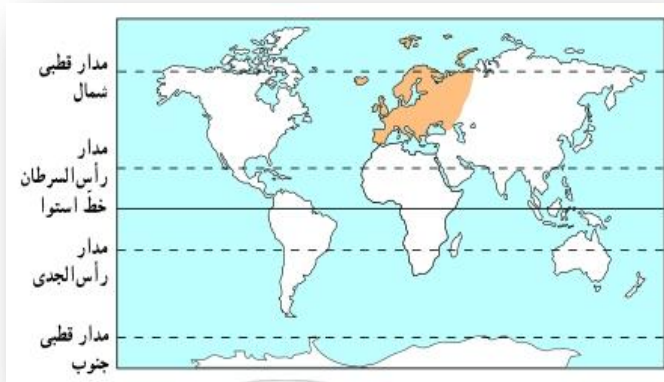
ویژگی های طبیعی و انسانی اروپا (درس ۲۱)

دیر: صفوی

سال تحصیلی: ۱۳۹۹-۱۴۰۰

فارس، بهرم

اروپا

وقتی به نقشه جهان نگاه می کنید، در غرب قاره آسیا دو قاره دیگر را در یک امتداد می بینید. اروپا در نیمکره شمالی و آفریقا در جنوب آن که تا نیمکره جنوبی کشیده شده است.

این دو قاره، دو چهره کاملاً متفاوت از نظر ویژگی های محیط طبیعی و انسانی دارند. اروپا قاره ای است با آب و هوای معتدل و دشت های حاصلخیز، کم وسعت اما پرجمعیت و با اقتصاد صنعتی و پیشرفته. اما آفریقا علی رغم منابع و معادن سرشار و وسعت زیاد، قاره ای است کم جمعیت با آب و هوای گرم و طاقت فرسا در بیابان ها و جنگل های انبوه. اغلب کشورهای این قاره فقیر هستند و مردم آنها سال ها است که با مشکلات گوناگون دست و پنجه نرم می کنند.

➤ یکی از کم وسعت ترین قاره ها

➤ قاره ای بدون بیابان

➤ ناهمواری ها: اروپای پیر و اروپای جوان

↓
جنوب

↓
شمال

➤ رشته کوه مهم در اروپای جوان آلپ و پیرنه

➤ بلندترین قله رشته کوه آلپ: قله مون بلان

➤ طویل ترین رود اروپا: دانوب

➤ نژاد: سفید پوست

➤ دین: مسیحی

➤ مذهب

➤ پروتستان

➤ کاتولیک

➤ ارتودوکس

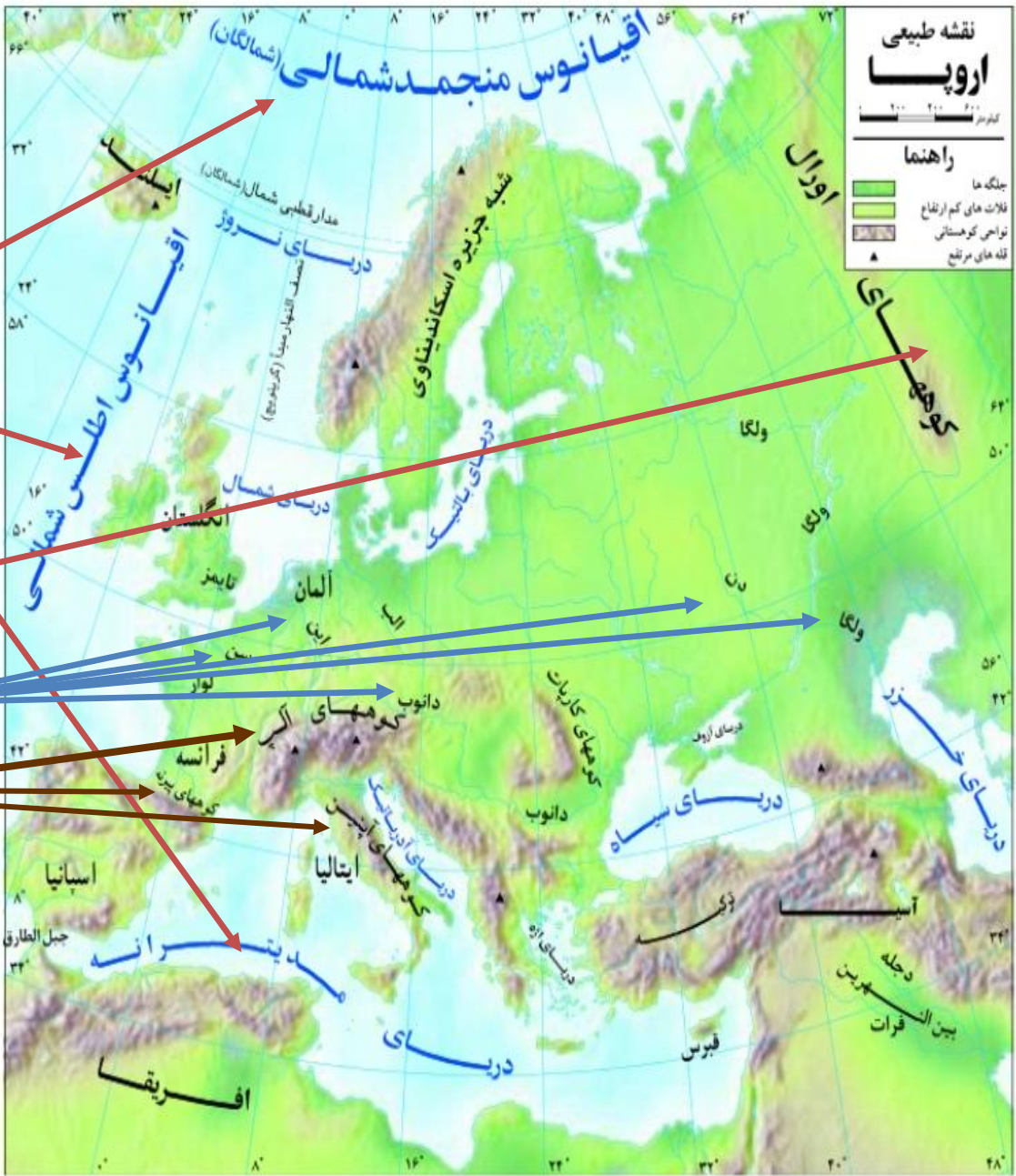

اروپا

قاره اروپا دنباله قاره پهناور آسیا یا بخشی از اوراسیاست.

- از شمال به اقیانوس منجمد شمالی
 - از غرب به اقیانوس اطلس شمالی
 - از جنوب به دریای مدیترانه
 - از شرق به آسیا منتهی می شود.
- رودهای اروپا (دانوب - دن - ولگا - راین و...)
- کوه های بلند

ناهمواری های اروپا

در مناطق شمالی اروپا ، فرسایش طولانی مدت موجب شده :

- کوه های کم ارتفاع و گنبدی شکل
- دره های باز به شکل U باشند.
- در این بخش از اروپا جلگه های پهناور و دریاچه های بسیار وجود دارد.
- از نظر زمین شناسی این بخش وسیع اروپا را اروپای پیر می گویند.

در مناطق جنوبی اروپا:

- ❖ چین خوردگی ها و رشته کوه های بلند دیده می شود.
- ❖ قله کوه ها نوک تیز و دامنه ها دارای شیب تند
- ❖ دره ها تنگ به شکل V
- ❖ در این منطقه آتشفشان و زمین لرزه رخ می دهد.
- ❖ رشته کوه آلپ و پیرنه ، در این منطقه قرار دارند.
- ❖ قله مون بلان با ارتفاع ۴۸۰۸ متر بلندترین قله رشته کوه آلپ است.
- ❖ از نظر زمین شناسی به این بخش از اروپا ، اروپای پیر می گویند.

ناهمواری ها	رشته کوه	قله	دره	شیب دامنه	زلزله و آتشفشان
ارو پای پیر	کم ارتفاع	گنبدی شکل	باز به شکل U	ملایم	رخ نمی دهد
ارو پای جوان	بلند	نوک تیز	تنگ به شکل V	تند	رخ می دهد

آب و هوا به طور کلی اروپا قاره ای با آب و هوای معتدل ، سرسبز و بدون بیابان است.

آب و هوای قطبی و سرد	آب و هوای معتدل اقیانوسی	آب و هوای مدیترانه ای	آب و هوای بری (قاره ای)
شمال اروپا	سرزمین های کنار اقیانوس اطلس	مناطق جنوب اروپا در سواحل دریای مدیترانه	مرکز و شرق اروپا به دلیل دوری از دریا
مانند قسمت های شمالی شبه جزیره اسکاندیناوی (نروژ و فنلاند) و جزیره ایسلند	مانند انگلستان و ایرلند	مانند ایتالیا و اسپانیا	مانند رومانی و مجارستان و بلغارستان
زمستان های سرد و طولانی و تابستان خنک (به قطب شمال نزدیک است)	زمستان ملایم به دلیل عبور جریان دریایی آب گرم گلف استریم از این سواحل و تابستان خنک	زمستان معتدل و مرطوب و تابستان گرم و خشک (به دلیل بادهای گرمی که از صحرای بزرگ آفریقا می وزد)	زمستان بسیار سرد و خشک (خشن) تابستان بسیار گرم و خشک میزان

رودها

رود دانوب، آلمان

در اروپا رودهای دائمی و پرآب زیادی وجود دارد.

از این رودها برای :

+ آبیاری زمین های کشاورزی

+ تولید انرژی الکتریکی

+ حمل و نقل و کشتیرانی استفاده می شود.

+ مهم ترین رودهای اروپا رودهای دانوب، ولگا، راین، دُن - اِلب

+ دانوب طویل ترین رود اروپاست .

+ رود دانوب از کوه های آلپ سرچشمه می گیرد و به دریای سیاه می ریزد.

+ رود دانوب از کشورهای آلمان، اتریش، مجارستان، اسلواکی، رومانی، صربستان و ... می گذرد.

فعالیت

۱- کاربرگه (۱۵) نقشه خوانی قاره اروپا را در کلاس، کامل کنید.

کاربرگه شماره ۱۵ نقشه اروپا

۱- روی نقشه، نام مکان‌های مورد نظر را بنویسید.

نام اقیانوس‌ها و دریاهای اطراف قاره اروپا - اقیانوس منجمد شمالی - اقیانوس اطلس شمالی - دریای مدیترانه - دریای شمال - دریای سیاه

نام رودهای ولگا، دُن و راین

نام دو رشته‌کوه مهم اروپا - رشته کوه آلپ - رشته کوه پیرنه

نام شبه جزیره اسکاندیناوی و شبه جزیره بالکان

نام تنگه‌ای که اروپا را از آفریقا جدا می‌کند. تنگه جبل الطارق

۲- نقشه را به دلخواه رنگ‌آمیزی کنید.

قاره اروپا یکی از کم وسعت ترین قاره هاست ولی از نظر جمعیت سومین قاره در بین قاره هاست.

قاره اروپا از نظر جمعیت قاره ای متراکم است ولی رشد جمعیت (زاد و ولد) در این قاره بسیار کم است. به همین دلیل جمعیت سالمندان، افزایش یافته و جمعیت اروپا به پیری میرود.

علت تراکم زیاد جمعیت در اروپا

عامل انسانی : پیشرفت در علم و فناوری

وجود رودهای پر آب

عوامل انسانی

آب و هوای معتدل

وجود جلگه های پهناور

ریزش باران کافی

نژاد و زبان

دین : مسیحی

موزه واتیکان در شهر رم

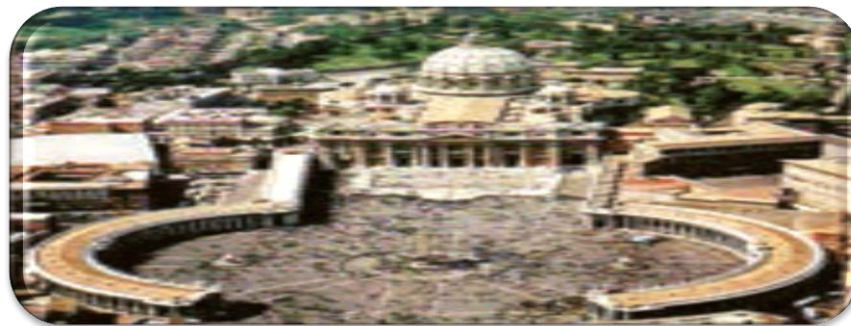

سه گروه عمده زبانی در اروپا وجود دارد :
- زبان های باریشه لاتین مانند ایتالیایی و اسپانیایی
- زبان های باریشه ژرمنی مانند آلمانی و انگلیسی
- زبان های باریشه اسلاو مانند روسی و لهستانی

زبان

نژاد اروپاییان سفید پوست

سه مذهب مسیحی : کاتولیک - پروتستان - ارتودوکس

(کشور واتیکان در کنار شهر رم کوچک ترین کشور جهان است.)

کاتولیک ها از رهبر مذهبی و روحانی خود ،

پاپ که محل اقامت او در واتیکان است پیروی می کنند.

مسلمانان نیز در قاره اروپا پراکنده اند.

اما بیشتر در شبه جزیره بالکان، زندگی می کنند.

مانند : (بوسنی و هرزگوین - اسلوونی - صربستان - مونته نگرو)

اقتصاد اروپا

اروپا به خصوص غرب آن ، از مناطق مهم صنعتی جهان است.

- انواع کالاها و ماشین آلات و ابزار تولید کرده و صادر می کنند.
- البته منابع زیر زمینی و معادن قاره اروپا نمی توانند نیازهای صنایع این قاره را برآورده کنند.

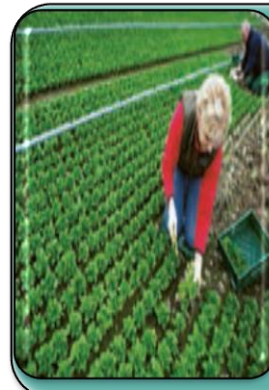
میزان درآمد و سطح سواد

- بهداشت و طول عمر در
- بیشتر کشورهای اروپایی بالاست.

کشورهای صنعتی اروپایی برای صنایع خود به منابع و مواد اولیه کشورهای دیگر نیاز دارند.

- و این کشورها وارد کننده مواد اولیه (نفت) هستند.
- کشورهای اروپایی سالیان دراز برای استفاده از منابع و معادن سایر سرزمین ها به استعمار کشورهای دیگر دست زده اند.

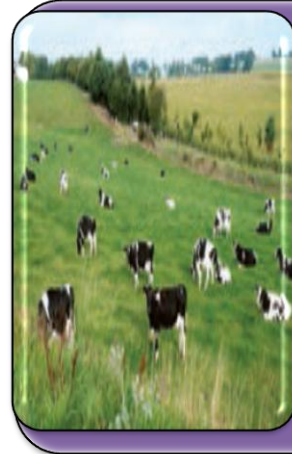
کشاورزی تقریباً در همه جای اروپا رایج است.

- کشاورزی در اروپا با استفاده از ماشین آلات مدرن و شیوه های علمی صورت می گیرد.
- محصولات مدیترانه ای : زیتون - مرکبات - انگور

 کشورهای اروپایی، عضو اتحادیه اروپا هستند و با هم در زمینه های سیاسی و اقتصادی، همکاری می کنند. اغلب این کشورها، واحد پول ملی خود را به پول مشترک اروپا «یورو» تغییر داده اند. کشورهای اروپایی همچنین با پیمان شینگن، نظارت مرزها را بین خود برداشته اند و مردم می توانند برای کار و زندگی، بدون نیاز به ویزا در کشورهای اروپایی، جابه جا شوند.

هم زمان با افزایش قدرت اقتصادی برخی کشورهای آسیایی، رشد اقتصادی اروپا نیز نسبت به قبل ضعیف تر شده است. اروپا همچنین با نابسامانی های دیگری چون بی عدالتی و زیادتیر شدن تعداد فقرا نیز مواجه است.

دامداری در اروپا نیز به شیوه های صنعتی انجام می گیرد.

- میزان تولید محصولات گوشتی و لبنی زیاد است.
- دو کشور تولید کننده و صادر کننده بزرگ محصولات لبنی و گوشتی : دانمارک و هلند

منظره خیابانی در پاریس

دریاچه جنوا بین فرانسه و سوئیس

جاذبه های گردشگری

اروپا به دلیل داشتن :

جاذبه های گردشگری طبیعی

- سواحل طولانی و آفتابی
- ورزش های زمستانی در کوه های آلپ

جاذبه های فرهنگی و تاریخی

- موزه ها
- کلیساها و ..

گردشگران زیادی را از سراسر دنیا به خود جذب کرده است.

از مهم ترین کشورهای اروپا از نظر جذب گردشگر و به دست

آوردن درآمد از این طریق می توان به کشورهای

❖ فرانسه

❖ ایتالیا

❖ اسپانیا

اشاره کرد.

برج پیزا ، ایتالیا

شهر توریستی ونیز ، ایتالیا

فعالیت

۲- حدس بزنید عکس‌های شماره (۳) و (۴) کدام مکان‌های گردشگری در اروپا را نشان می‌دهد.

۳- فکر می‌کنید دلیل مشابهت بین بعضی بناهای اروپایی با بناهای اسلامی چیست؟

۳- به دلیل اینکه بعضی قسمت‌های اروپایی‌ها زمانی جزء سرزمین‌های اسلامی به شمار می‌رفت و هم چنین مسلمانان نیز در قاره اروپا

به طور پراکنده زندگی می‌کنند.

برای دیدن کسی که شمارا خوشبخت کند!! کافیت به جلوی آینه بروید!!!
بله خود شما!!!؟؟

صفوی ، دبیر مطالعات اجتماعی ، فارس ، جهرم